

“บทบาทของผู้จัดการระดับกลางและสิ่งแวดล้อมการทำงานในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้
และนวัตกรรมในองค์กร”

(Middle Managers and Work Environment as Catalysts for Knowledge Sharing and Innovation)

โครงการวิจัยนี้ดำเนินการโดย อาจารย์วัชรพล บุญสมบูรณ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มหชัย สัตยธำรงเกียรติ, ว่าที่ ร.ต.สมบัติ สมคะเนย์ และ ผศ ฉ้อยฟ้า แซ่คู จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมในการทำงานและบทบาทของผู้จัดการระดับกลางที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้และการสร้างนวัตกรรมภายในองค์กร โดยมุ่งเน้นองค์กรภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ต้องการปรับตัวในยุคการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล

สถานที่ดำเนินการ: กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล

ช่วงเวลาดำเนินโครงการ: กุมภาพันธ์ – เมษายน 2567

ความร่วมมือ: บริษัทเอกชน SMEs ที่สมัครใจเข้าร่วมการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม

วัตถุประสงค์ของโครงการ:

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมการทำงาน (เช่น บรรยากาศองค์กร ความยืดหยุ่น ความไว้วางใจ) กับพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้
- ศึกษาบทบาทของผู้จัดการระดับกลางในการเป็นตัวกลางของนวัตกรรมและการพัฒนาทุนมนุษย์ในองค์กร
- เสนอแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนนวัตกรรมและความร่วมมือ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น:

1) การยกระดับวัฒนธรรมการแบ่งปันความรู้ในองค์กร

- องค์กรที่มี สิ่งแวดล้อมการทำงานแบบสนับสนุน (supportive environment) เช่น มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความยืดหยุ่นในการตัดสินใจ และมีพื้นที่ให้แสดงออกทางความคิด สามารถ เพิ่มพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ (knowledge sharing behavior) ได้อย่างชัดเจน
- พนักงานในองค์กรมีความรู้สึก ปลอดภัยทางจิตวิทยา (psychological safety) ซึ่งทำให้กล้าแลกเปลี่ยนทั้งข้อมูลเชิงเทคนิคและความคิดเห็นที่นำไปสู่การปรับปรุงงาน

2) บทบาทตัวกลางของผู้จัดการระดับกลาง

- ผู้จัดการระดับกลางทำหน้าที่ “facilitator” หรือ “knowledge broker” คอยเชื่อมโยงแนวนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงลงสู่ทีมปฏิบัติการ และในทางกลับกันยังถ่ายทอดปัญหาและไอเดียจากพนักงานกลับขึ้นไปยังผู้บริหาร
- ผู้จัดการที่มีลักษณะ เปิดรับความคิดเห็น มีภาวะผู้นำเชิงสนับสนุน (supportive leadership) และส่งเสริมความรู้ สามารถเพิ่มระดับของนวัตกรรม (innovation output) ได้อย่างมีนัยสำคัญ
- ส่งผลให้เกิด การนำแนวคิดใหม่ไปใช้จริง (idea implementation) ทั้งด้านผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการภายใน

3) รูปแบบความร่วมมือที่ยืดหยุ่น

- การให้โอกาสพนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงานของตน ทำให้พนักงานรู้สึกเป็นเจ้าของแนวคิด และนำไปสู่ การสร้างนวัตกรรมจากล่างขึ้นบน (bottom-up innovation) ได้ดียิ่งขึ้น
- บริบทขององค์กร SMEs ที่ไม่เน้นโครงสร้างแข็งตัว (bureaucracy) เป็นปัจจัยส่งเสริมให้ความยืดหยุ่นนี้เกิดผลจริง

"The EUrASEANs: journal on global socio-economic dynamics"

Volume 3 (46), May-June, Year 2024;

ISSN 2539 – 5645 (Print)

on-line access: [https://www.euraseans.com/3\(46\)](https://www.euraseans.com/3(46))

All issues of this journal are alternatively stored and archived by: the National Library of Thailand, Russian E-library and Index Copernicus library of journals, Poland

EXPLORING THE IMPACT OF WORK ENVIRONMENT AND ROLE OF MIDDLE MANAGERS IN PROMOTING KNOWLEDGE SHARING AND INNOVATION IN ORGANIZATIONS

Vatcharapol Bunsomboon
Mahachai Sattayahamrongthian
Sombat Somkhane
Choyfa Saeku

Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Nakhon Pathom, Thailand

This study examines the significant role of middle managers and the work environment that promotes knowledge sharing and innovative work behavior in the Thai private sector in Bangkok. Using quantitative research methodology, this study aims to understand how

Vatcharapol Bunsomboon

M.B.A. Accounting, Dean, faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Nakhon Pathom, Bangkok, Thailand

Research interests: business administration, accounting, finance

E-mail: vatcharapol.bun@rmutr.ac.th

โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน			
โครงการ/กิจกรรม	SDGs ที่เกี่ยวข้อง	SDGs ย่อย	ตัวชี้วัดย่อย
บทบาทของผู้จัดการระดับกลางต่อการแบ่งปันความรู้และนวัตกรรม	SDG 8 การจ้างงานและการเติบโตทางเศรษฐกิจ	8.2 เพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานผ่านนวัตกรรม	8.2.2 โครงการที่เสริมทักษะภายในองค์กรโดยไม่ต้องพึ่งการจ้างงานภายนอก
	SDG 9 อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน	9.5 ส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมในภาคธุรกิจ	9.5.1 โครงการที่สนับสนุนการจัดการนวัตกรรมและการถ่ายทอดความรู้ในสถานประกอบการ